

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: osztorfőköri és vasárnap.
ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előjárók, papok és gazdasági egyélti tagok egész évre 8 K, tünitők, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többzori közlésnél 6 fillér. Nyílt-tér sorai 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári csekk- és kiírás 10,489. szám

Városi képviselőválasztás.

(-gh) Székelyudvarhely városi közönsége a mai napon képviselőtestületi tagokat fog választani.

Választó jogosult minden 20 évet betöltött városi lakos, aki saját vagyona vagy jövedelme után az állami adót itt két év óta fizeti és gazdai hatalom alatt nem áll; továbbá minden testület, intézet, társulat, cég és általában minden jogi személy, ha e városban fekvő vagyonnal bír s attól adót fizet.

Képviselőnek választható szintén minden városi lakos, aki 24 éves és nagykorú s az 1886. évi XXII. t. c. 37. §-a alapján kifogás alá nem esik és az 1874. évi XXXIII. t. c. 3., 6., 7. és 9. §-aiban megemlített minősítéssel bír, ha egyszersmind írni és olvasni tud.

A választók- és választhatókról így intézkedik a törvény rendelkezése.

Azonban a választó közönségnek — a város jól felfogott érdekében — még különös gondoskodása tárgyát kell képezze az is, hogy polgártársaink közül, kik képesebbek és kik tudják legjobban betölteni a városi képviselőséggel járó fontos és felelősséggel teljes hivatást?...

A város háztartásának helyes berendezése, hasznos hajtó befektetések létrehozatala, az adózó polgárság térheinek könnyítése, mind olyan kérdések, melyekről gondolkodni, melyek érdekében a város képviselőinek cselekedniök kell.

Nem lehet elegendő ténykedés az, hogy minden eszme, gondolat nélkül a közgyűléseken megjelenjünk és a tanács véleménye alapján szavazzunk — jobbra, vagy balra. Életet, erőt kell bevinni a város ügyeinek intézésébe. Szigorú bírálatot, helyes utmutatást kell gyakorolni az egyes közérdekű dolgoknál. Nem elég a szép és üdvös határozatok meghozatala sem. Figyelni kell állandóan, hogy vajjon végrehajtották-e? A megvalósítás érdekében történt-e valamely lépés? Ezekre azért van szükség, mert állandó ellenőrzés nélkül, igen sok üdvös dolog örökre elnémul...

Valamint az egyesek ügyesbajos dolgai elintézéséhez nagy akarat, buzgó munkálkodás kell, épen úgy a város közügyeit sem lehet közönyösséggel, nembánomsággal kezelni. Ha azt nem akarjuk, hogy a körülöttünk fekvő városok utólsója legyünk, meg kell mozduljunk. Tennünk kell a közért, hogy aztán hasznára váljék az egyeseknek.

A város java, kétségtelenül az egyesek előnye. Nem szabad kicsinyelnünk a legparányibb jóindulatot, ügybuzgalmat sem, amellyel a közös érdek előmozdítását bárki is szolgálja. Nem arcucsapást, hanem buzdítást, bátorítást, sőt elismerést érdemelnek az ilyen önzetlen férfiak. Testvéries szeretettel, odaadó szorgalommal dolgozzék tehát ki-ki tehetsége, legjobb tudása szerint — a közérdekért. S ha valaki dolgozni, sőt épen a köz javáért áldozatokra is kész, azt becsüljük meg érdeklődésünkkel, támogatásunkkal. Ne engedjük a hagyományos klikk-rendszer martalékául feláldozni. Az a bizonyos klikk-uralom, mely — sajnos — oly hosszú időn át uralta a helyzetet s a mely önös érdekek miatt, most is pórázon, orránál fogva szeretné a város polgárságát vezetni, csak addig lehet uralmon, míg a polgárság vakon engedelmeskedik, követi irányát és ki-ki a saját legjobb meggyőződését háttérbe szorítván, engedi magát befolyásoltatni. Mihelyt ez nem így történik, mihelyt e székely anyaváros polgársága lerázza magáról a gyámkodni akaró klikkuralom minden üdvös eszmét még csirájában elfojtó béklyóit, akkor méltó lesz e város polgársága önmagához és kezdődhetik ama nagy és fenséges szép munka, mely ilyen alakulás mellett, a jövő Székelyudvarhely képét tárja elénk. Annak a városnak magasztos, elragadó, mindenkit elbájoló képét, a melytől nem irtóznak meg az emberek és nem igyekeznek távolodni, hanem féltékenyen gondolkodnak arra az időpontra, ha egyszer majd vágyaik ellenére, — távoznok kell...

Mindent el kell követnünk azért, hogy ez ősi székely város polgársága kivétel nélkül megelégedett, a lehető jó sorsban élhessen. De ezt első sorban magának a polgárságnak kell akarnia. Ha magunkat elhagyjuk, ha nem olvasunk, nem mivelődünk, a közügyek iránt állandóan nem érdeklődünk, magunkat mások által vezetettjük, úgy a saját együgyűségünknek tulajdoníthatjuk, ha még az Isten is elhagy bennünket.

Ezer meg ezer tisztességes módja van az egyesek megelégedésének biztosítására. Viszont ugyanezt mondhatjuk a városok előhaladása, vagyoni gyarapodásának kérdésénél is. Az élelmes, munkaszerető, józan életű ember, ha dolgozni akar, itthon is boldogul. Az élehetetlen, dologkerülő, pazarló pedig, még a vagyon mellett is tönkre

megy. Így kell tekinteni és kezelni a városok, mint közintézmények előmenetelét is.

Hogy azonban egy város a saját emberségéből boldogulhasson, többi társaival párhuzamosan haladhasson, sőt lehetőleg azok közül kiemelkedhessék, a mint Maros-Vásárhely egy csapásra összes székelyföldi városainkat felülmulta, — ahhoz megfelelő vezetők szükségesek. Ezeket törvény szerint a képviselőtestület választja, működésüket a képviselőtestület hivatott ellenőrizni, irányítani. Természetesen tehát érdekükben áll, hogy a céljaiknak leginkább megfelelő képviselőtestületi tagok kerüljenek a „hivatalos” listára, akik aztán indítványokkal, sürgetésekkel és más hasonló időt, munkát igénylő dolgokkal, lehetőleg ne háborgassák a hivatalos nyugalmat...

Igen ám, de a választó polgárság is végre-valahára ébredni kezdett. A szabad, klikkuralmon felül álló polgárság is állít jelölteket és nem engedi tovább vezetetni magát. Bátran, férfiasan kitart jelöltjei mellett és diadalhoz segíti azt a zászlót, melyre a székely anyaváros jövő boldogulása, önzetlen szolgálata van fényes betűkkel felírva.

Mi nem akarunk polgártársaink szabad véleményének elébe vágni. Mindenki látja, tudja, hogy az eddigi rendszer tarthatatlan, azt feltétlenül szükséges megváltoztatni. Polgártársaink józan ítéletétől függ sorsuk jövő alakulása felett mai napon dönteni. Ha úgy akarják jóra, ha nem, akkor hova-tovább még rosszabbra fordul a sorsuk. Ma még polgártársaink határoznak. Holnap már e jogukat azok fogják gyakorolni, kiket bizalmukkal mai napon megtiszteltünk...

Minden esetre alkotmányos polgári jogaink egyik legszebbjét van alkalmunk mai napon gyakorolni. Elmélkedjünk egy keveset, mielőtt szavazatunkat az urnába dobjuk. Gondolkozzunk és kellő megfontolás után éljünk szavazati jogunkkal. Elmélkedjünk a multról, hogy helyes felfogással következtelhessünk a jövőre.

Érdeklődjék e város minden egyes polgára a mai választás iránt. Ne legyen senki sem közönyös. Hiszen egyebek mellett, saját személyének hat éven át a városi közgyűléseken való képviseltetéséről van szó. Legsajátabb érdeke tehát a polgárságnak, hogy szavazata beadására, néhány percet áldozzon. Ne legyen közönyös senki sem...

Udvarhelymegyei gazdasáimhoz.

A napokban vettem gróf Károlyi Mihálynak, az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület elnökének megírt levelét, melyben felkér, hogy írjam meg a vármegye azon intelligens birtokosainak címét, kiknél tagbelépő felszólítása sikert ígér. Természetes, hogy első dolgom volt az OMGE nek ép most megjelent évkönyvébe megnézni, hogy hová szaporodott a tagok száma e megyéből és kik azok.

Szégyenkezve láttam, hogy e megyéből — hol kb. 170 száz holdon felüli birtokos van — az OMGE-nek csak 10 tagja van és azok egyrésze nem egyéni. Ily kevés tagot még csak Háromszékvármegye szolgáltat a túlnyomóan magyar lakosságú megyék közül. Csik is több tagot ad kettővel.

Én harminc gazdát irtam össze, kiktől elvárható, hogy intelligenciájuknál fogva megértik, hogy az a 24 K tagdíj, a mit fizetni kell, nem áldozat, mert azért a Köztelek lapot ingyen kapják, a mely ma azt hiszem, a föld kerekességén a legjobb gazdasági lap, mivel a nagy nemzetnél a gazdasági tudás decentralizálva, míg nálunk a Köztelekben központosítva van. Minden tag megkapja ingyen az OMGE évkönyvét is. Ebből megtudhatja, hogy miképp záférkodtak a törvényhozás, a kormány és a gazdasámsadalom különböző szervezetei, a gazda érdekeivel.

Legjobb szakértőtől kap mindenki feleletet, ha kérdést teszen bármely mező- vagy közgazdasággal összefüggő kérdésben. Innen látható, hogy nem vagyonosság kérdése az OMGE tagja lenni, hanem az intelligencián fordul meg, mert hiszen direkt is visszaszerzi a legolcsóbb olvasmány- és olyan tanácsokban, a mire minden gazda reá szorul.

A lényeg még sem ez, hanem az indirekt haszon az egyesre és a hazafiúi kötelesség.

A gazdasámsadalom érdeke, egyere-sen magyar érdek, mert hisz egy társadalmi szervezet funkcionálása sem fedi annyira a magyarság érdekét az országban, mint a gazdáké.

Mindannak dacára, nyíltan kimondom, hogy a föld és a magyar föld érdeke a mi védelmet kapott, leginkább annak köszönhető, hogy a Lajthán tulla váma, fogyasztási és adózási kérdésekben hasonló elvekkel voltunk kényszerítve eljárni. A nyerstermelő Magyarországon a földmívelés érdekét leginkább a szervezett osztrák agráriusok védtek meg, dacára annak, hogy ott az ipari és kereskedelmi érdekelttség az általában sokkal fontosabb, mint a gazdasági, de semmi esetben nem áll arányban avval, hogy nálunk nem csak az államnak fontosabb

tényezője a földbirtok, de a magyar nemzetnek valóságos gerince.

Nem csupán a mi megyénk hibás abban, hogy a gazdaközönség kitűnő vezetőségének irányítása nem jut eléggé érvényre a törvényhozásban és a kormányzatban, mert hisz az egész ország gazdaközönsége indolenciája nyilvánul meg, hogy a gárda körül alig négy és háromnegyed ezer tag tömörül egy 20 millióból álló tulnyomóan agrár országból.

Igy eshetik meg az, hogy míg kormányzatunk ép ez évben sziszifusi erőlködést végez, hogy állattenyésztési érdekeinket megvédje, akadt oly képviselő magyar földmivelő kerületből, a ki a szerb állapotbehozatal érdekében interpellációt jegyez be és nem egy helyen bolondítja a magyar népet oly jelszavakkal, melyek gazdasági letörését jelentik.

Nem csak a nagyobb gazdák kapnak felszólítást, hanem a Gazdakörök is. Ezeknek ép úgy hivatása résztvenni a gazdatársadalmi mozgalmakban, melyek az OMGE-ből indulnak ki, mint az egyeseknek, mert a földről, a kinek kicsi is jut, tulajdonosa azt szokta büszkén mondani, hogy: ép oly mély, mint az ezer holdasé. Ez egy sark-igazság, ép úgy annak kell elfogadnunk, hogy egyenlő érdekei is vannak a földnek, valamiképpen egyenrangú pillérek édes hazánknak akár nagy, akár kicsi a földmivelő.

Hiszem, hogy az új évben több gazda lesz az OMGE tagja e megyéből s így több Köztelek is fogja hirdetni a magyar föld és a magyar érdekek igéjét.

Gazdatársaimnak hazafias üdvözléssel maradok kész szolgája:

Fiafivalva, 1909. dec. hó.

Ugron Zoltán.

Vármegyei közgyűlés.

Udvarhelyvármegye törvényhatósága f. évben az utolsó vagyis harmadik rendes közgyűlését f. hó 28-án d. e. 9 órakor tartotta meg a törvényhatósági bizottsági tagok élénk részvétele mellett.

A vármegye alispánjának indítványára ősi szokáshoz híven egy küldöttséget választott a főispán meghívására a közgyűlés, melynek tagjai voltak Sebestyén Mózes, Mezey Ödön, Nagy József, Dézsi Antal és Bíró Mihály.

A küldöttség meghívására a díszteremben megjelent a főispán, a ki elnöki székét elfoglalva örömeinek adott kifejezést, hogy a törv. bizottsági tagok olyan szép számban jelentek meg. Egyben sajnálatát fejezte ki a jelenlegi politikai viszonyok miatt s azon óhaját tolmácsolta, hogy bár a szétvált függetlenségi párt ismét egyesülne. Azután felhívta a közgyűlést, ha ismét darabont idők, szomorú napok következének el, vállalva egyöntetűleg védje e törvényhatóság is a nemzet igazát, az ország jogait. Miután elparentálta Zakariás Antal törvényhatósági bizottsági tagot, a gyűlést megnyitottnak jelentette ki.

A főjegyző bejelentette, hogy szabályszerű időben 2 önálló indítvány érkezett be u. m. Csia Kálmánnak a marosvásárhelyi — székelyudvarhelyi vasut ügyében és Ugron Zoltánnak az általános választói jogra vonatkozóan.

A 317 pontból álló tárgysorozatok tárgyalása vette kezdetet és pedig első sorban a főtárgysorozat 1—10 pontjai tárgyaltattak le. — Első pont az alispáni jelentés volt, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett s csupán egy felszólalás történt Ugron Zoltán részéről, a ki sajnálatlalt hallotta a veszett ebek garázdálkodását, a minek okát az elszaporodott kőbőregekben látja s kéri az alispánt hasson oda, hogy a prismákat elhánnyás alkalmával több kisebb csomóba széthordják nappal, s éjszakára is úgy maradnak, a minek káros következményei, szerencsétlenségek történhetnek az éjszakai sötétségben.

Alispán mindkét ügyre vonatkozólag, megígérte az orvoslást. Az alispáni jelentés során tesz említést a személyzeti változásokról is, hogy árvaszéki irattárnokká Kandó István központi írnok, helyébe pedig Donáth Gyula járási írnok neveztetett ki.

A számonkérőszék jegyzőkönyve tudomásul vételét, ugyszintén a vármegyei pénzek jövő évre való elhelyezése is, mely szerint a jelenleg értékpapírba fektetett pénzek úgymaradnak s a takarékpénztárba elhelyezett tőkék szintén úgy fognak hagyatni, a mint folyó évben voltak elhelyezve.

Alispán előterjesztésére a Héjjasfalva—Székelyudvarhely közti vasúti vonal megváltása és ennek további építése elfogadatot, ugyszintén a telefon kiépítése Csikszeredáig.

Ezután következett Csia Kálmán etédi ref. lelkész és társainak indítványa a marosvásárhely—székelyudvarhelyi vonat kiépítésére a ker. sk. Miniszterhez intézendő felirat ügyében, melyet a közgyűlés magáévé tett és a feliratot pártolól fogja felterjeszteni.

Ugron Zoltán indítványa az általános választói jog-megalkotása ügyében a képviselőházhoz intézendő felirat, többeket készített felszólalásra. Csia Kálmán az általános egyenlő, titkos választói jog mellett tör. lándzsát, míg Konez Ármán hatalmas szép beszédben azon elv mellett érvelt, hogy kiterjeszteni ki kell, de nem kell ama érdemteleneket e joggal felruházni. Hasonló szellemben beszélt Dr. Sebestyén János alispán is.

Ugron Zoltán javaslatát egyhangulag elfogadta a közgyűlés s azt a társhatóságoknak is megküldi.

„Demokratikus, liberalis haladás és emberi általános jogok kiterjesztése mindnyájunk ideálja — mondja Ugron Zoltán felszólalásában — épp úgy az ország erejének fokozása, mely egyúttal fokozatos függetlenségünket emeli, de ezen szavaknak és elveknél részletekben való olyatén kombinálása, hogy abból nemzeti egységünk meghurcolva és ellenállási képességünk meggyengülve kerüljön ki, annak helyeslésére kaphatók nem vagyunk.

Általános legyen a választói jog reformja, a mennyiben általános magyar érdekeket szolgáljon. Egyenlő is legyen a mennyiben mindenkire kiterjesztetnek, ha alkalmas az egységes magyar állam céljainak szolgálatára. Titkos ne legyen, mert a politikai állásfoglalásnak viselnie kell a nyilvános ellenőrzést és a felelősséget, a kerületi beosztásnak számolnia kell a magyar állam szem-

pontjából a politikailag iskolázott ország részekkel.

A választói jog kiterjesztése nem lehet kirekesztő egyes osztályokra, de rosta kell legyen, melyen kiválasztódnak a nemzeti egység ellenségei! Ilyen szellemű azon felirat, melyet a törvényhatóság elfogadott s melyet a többi törvényhatóságokkal is közölni fog.

A közigazgatási bizottságba ismét beválasztottak Kis György Sándor, Dr. Mezei Ödön, Dr. Nagy Samu, Sóó Gáspár és Gönczy Lajos.

A pénzügyminiszter 112937—909. számú rendelete értelmében a vármegyei földadó bizottságba beválasztottak rendes tagokul: Daniel Lajos, Nagy József, Gyarmathy Dezső, Bálint György, Szabó István, Bakk Albert, Ferenczy Gyula, Ugron Zoltán, Nagy S. Ferenc, Jeddy Tamás, Gagyi Lajos és Gagyi László. Póttagokul pedig: Kolumbán Lajos, Gergely Mózes, Miklós Sándor, Knall János, Lukács István, Káli Károly, Gyórfi Ferenc, Tóth Károly, Gyarmathy Lajos, Elekes Dénes, Végh Gyula és Máthé László.

Az állandó választmányban a Soly-mossy Endre halálával megüresedett helyre Embery Árpád választott meg.

Az esküdtek lajstromának összeállítására a volt bizottsági tagok választottak meg. T. b. tiszti ügyésznek Dr. Nagy Samu jelöltetett ki.

A főispán bizottság elnöke Daniel Lajos, alelnöke Ugron Zoltán lett.

Fejérmegye átirata Kossuth Ferenc keresk. miniszter üdvözlése tárgyában elfogadatot, vagyis a törvényhatóság szintén bizalmát fejezi ki hasonló feliratban.

Szabolcs vármegye átirata alapján az aradi 13 vértanu vesztőhelyének államköltségén leendő megváltása ügyében hasonlóan felir, mert nem tartja méltónak a nagy körökhöz, hogy sorsolás útján szerezzék meg a megváltási összeget.

Békés vármegye feliratát az iskolák magyar felirata ügyében hasonlóval támogatja.

A díjnokok lakbérének ügyében kérésrel fordul a Belügyminiszterhez a törvényhatóság.

A siketnémák kolozsvári intézete javára 50 K segélyt szavazott meg a közgyűlés.

Nagyobb vitát okozott Székelyudvarhely város 1910. évi költségvetése Gyertyánffy Gábor felebbezése folytán. Ugyanis felebbező a polgármesternek 400 K-val és a főkapitánynak 200 K-val emelt fizetését kifogásolta. Hozzá szóltak Pálffy Jenő, Ugron Zoltán, Gothárd János stb. s a kérdést végre is úgy oldották meg, hogy benne hagyják úgy azt a költségvetésben a felemelt fizetést, de arra vonatkozólag szabályszerű szabályrendelet módosítást kell hozzon a városi képviselő-testület.

A régi városbáza bérbeadására pedig pályázat lesz hirdetendő.

Egy könycesep.

„Egy rózsaszál szebben beszél, mint a legszerelmesebb levél.”

E gyönyörű mondat ellentétékép mondhatni: egy könycesep is többet beszélt az udvarhelymegyei ált. tanítóegyletnek f. hó 18-án tartott rendkívüli közgyűlésében, mint néhány óras szónoklat, heves vitaközös.

Tanui sokan valának, a sok között én is az voltam.

Nem akarom a nyilvánosság előtt K. S. homoródatmási ig. tanító sorsát leírni, elmondotta azt ó pár hónappal ezelőtt e lap hasábjain. Ó mulasztott, hibázott, el is vette érette büntetését. Mondjuk, hogy meg is érdemelte.

Hanem a § oly szigorúan való alkalmazását a keresztény világ legnagyobb ünnepe előtti napokon tanítótársaitól talán nem érdemelté meg. E bánásmód abból a száraz testből és csillógó szemekből akaratlanul is könnyeket esalt ki.

Tartozunk ennek a derék tanítónak a nagy nyilvánosság előtt is elismerést adni, mert sokat dolgozott a nyilvánosság előtt is s ezt az elismerést is adjuk úgy, amint megérdemli.

Amíg mi az iskolán kívül családi, barátságos összejöveteleket tartottunk, ez a néptanító nem bírván a pipafüstöt, talán a poharakat sem tudta úgy ürítgetni, mint mi (s mint olyan, ki versenyt nem tarthat a társaság tagjaival) otthon dolgozott.

De nem azon, hogy egy fillérből — mely minden lelkiismeretes tanítónak gyöngén megfizetett bére — hogyan tudna kettőt csinálni, hanem dolgozott a népnevelés emelésén, előmenetelen, fejlesztésén.

Amidőn testvérnek nem ismerte el a közgyűlés őt (nem akarom vitatni méltányosan, vagy ellentétékép) reszketni kezdett egész valójában, talán lelke is eltelt keserű érzelmekkel s egy könycesep ült ki szeméből, amely ragyogott, mint a gyöngyharmat, szórta sugarait, mint a szépen csiszolt gyémánt annyifelé, a hányan jelen voltunk.

Lehetetlen volt észre nem venni e könycesepet, mely a gyöngytestből aláhullott, amelyben annyi keserűség, csalódás, annyi bánat, lelki fájdalom s amely oly nehéz volt, hogyha le nem esik, összeroskadt volna alatta.

Éreztem a súlyát e könnynek s a gyémántnál becsesebbnek tartottam volna, hogyha ennek nyomában a rideg ész megszólaltatta volna meg ajkait, hogy ellenem intrika foly, amelylyel meggyanusított olyanoka, is, akik talán olyan jóakarattal, testvéries érzéssel állottak mellette, mint mi, a homoródi fiókkör minden egyes tagja.

Nyugodj meg azon kedves kártársunk, édes testvérünk, hogy velünk együtt a nagy nyilvánosság is tudja értékelni önfeláldozó, serény munkásságod, mindnyájunk szívében él — kivétel nélkül, kik jelen voltunk azon a gyűlésen, irántad elismerésünk, tiszteletünk. Testvéries szeretetünk, hálnk, ez kísér Téged bárhová mégy, bármily sors érjen. A történekről ne emlékezzél, ne méltatlankodj, az a rideg § annak az oka, amely adventben sem érez másképp, mint máskor, mindig egyformán, mindig szigorúan.

Székelymuzsna, 1909. dec. 20.

Szathmáry Lajos,
ált. tanító.

Felebbezés. Mint biztos forrásból értesülünk — az e hó 18-iki tanító-gyűlésen elfogadott Kriza-féle határozati javaslatának első pontja ellen a kir. tanfelügyelőséghez felebbezést jelentettek be.

Tanulónak

ügyes fiut előnyös feltételek mellett azonnal felvesz Mészáros Lajos borbély és fodrász Székelyudvarhelyt.

1848

eredeti angol, francia és amerikai toalettmódeli közül a BUDAPESTI BAZÁR egy évfolyamában. Előfizetési ára: **negyedévre 2 korona.** Ingyen mutatványszámot küld a „BUDAPESTI BAZÁR” kiadóhivatala Budapest, VIII. Baross-u. 22. (Budapesti Bazár-ház.)

25 szekér széna,

sarju, lucerna eladó; értekezni Dézsy Balázsnál Batthyáni-tér 5 a. lehet.

Ez már így van és nincs másképp!

Bőr, talp,

cipőfelsőrész és e szakmához tartozó mindennemű árucikkek
Szentpétery Károlyné utóda

p. p. **Szentpétery Károly** kereskedésében Székelyudvarhelyt (Alsópiac-tér, régi városháza alatt) friss árukkal berendezve és tetelesen kibővítve — kapható legolcsóbb árak mellett. Már egyszeri bevásárlásnál is mindenki meggyőződést szerezhet, hogy e cég kitűnő áruai és olcsó árjai — minden versenyt felülmúlnak.

Eladó ház.

Az Árpád-utca 42-ik szám alatt lévő ház, három szoba, konyha, kamara, mosókonyha, pince, külön udvar örök áron eladó. Értekezni lehet Bálint Józsefnél.

Korpa-eladás.

Legjobb minőségű korpa 50 klgr. felüli mennyiségben mm. 12 koronáért zsákkal együtt kapható Fábrián József hengermalmában Székelyudvarhelyt.

Magyar királyi államvasutak.

Óda Évrényes 1909. október 1-től. Vissza

Vv.	Vv.	Vv.	Téli menetrend.	Vv.	Vv.	Gyv.
8512	8514	8516		8511	8513	
I—III.	I—III.	I—III.		I—III.	I—III.	
655	820	890	ind. B.-pest k. p. u. (N.-váradon át 126) érk.	720	+730	955
—	200	1220	„ B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126)	605	*1230	—
—	854	611	„ Kolozsvár (126) (*Csatl. Héjasfalván)	510	*1050	—
—	1250	432	„ Szentágota vásártér — — — — —	555	938	—
447	1047	734	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	705	453	958
501	1100	747	Fehéregyháza — — — — —	653	441	946
509	1108	755	Bún 211 sz. őrház — — — — —	646	433	938
526	1120	810	ind. Héjasfalva (126) — érk.	637	424	929
540	1134	824	Ujszékely 2. sz. őrház — — — — —	619	405	910
550	1144	834	Alsóboldogfalva — — — — —	610	355	900
601	1158	848	Székelykeresztur — — — — —	602	347	852
609	1206	856	Bethfalva 6 sz. őrház — — — — —	553	338	839
620	1217	907	Kisgalambfalva — — — — —	543	328	828
639	1236	926	Nagygalambfalva — — — — —	535	320	820
654	1251	941	Bögöz — — — — —	512	257	757
707	104	954	Bikafalva 11. sz. őrház — — — — —	500	245	745
723	120	1010	Székelyudvarhely § — — — — —	445	230	730
805	544	910	ind. Székelykocsárd — — — — — érk.	616	250	616
201	1025	315	érk. Maros-Vásárhely — — — — —	740	—	240
438	1037	531	ind. — — — — —	526	—	1210
450	124	553	érk. Déda (Borszék-fürdő) — — — — — ind.	—	820	—
803	302	905	ind. Küküllőszög — — — — — érk.	534	—	325
—	902	934	érk. Parajd — — — — — ind.	844	1243	654
—	1035	250	ind. Sepsiszentgyőr — — — — — érk.	335	745	130
650	101	1244	érk. Madéfalva — — — — — ind.	620	1205	425
906	316	523	érk. Gyergyószentmiklós — — — — — ind.	342	833	206
1116	344	918	„ Gyimes — — — — — ind.	—	514	1200
1101	435	928	Palanca — — — — — ind.	—	520	1124
—	858	—	ind. Brassó — — — — — érk.	—	—	1002
515	1050	305	Sepsiszentgyörgy — — — — —	816	159	633
645	110	451	Kézdivásárhely — — — — —	644	1220	450
856	228	720	érk. Bercezk — — — — — ind.	433	1016	234
1015	—	856	— — — — —	324	855	103

B O R I

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyobb és kicsinyben kapható

IZÉLÉS! JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK

FÜLBEVÁGÓK KARKÖTŐK NYAK-ÉKÉK GYÜRÜK MELLÉKORÁK ÉRINGSZÁRÚK ÉRDESSZÁRÚK ZSÚST DISZTANGYAK LEGNA GYÖBBE VÁL SZÉKÉK ÉS DESZÉKESZTI FÜRÁSA

ZIRNER TESTVÉREK

UTÓDA LISZT HUGÓ BUDAPESTI VÁZSUTCHÁS SZEMBEN A KRISTÓFFERREL PONTOS UZIMRE ÜGYELJÜNK! ALAPÍTTATOTT 1834-ben KELLŐ BIZTOSÍTVÁNYOKKAL ÉS SZÁLLÉKOSÁGGAL KÜLDÖK VÁLASZTÉKOT.

SZEKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2-szer. Előfizetési ára félévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len legjobb magyar gyártmányú diszlevélpapírok. Ezekon kívül közönséges és finom, szines és virágos levélpapírok és borítékok, levél-kártyák, gyász-**Képes levelezőlapok** 20-féle helybéli felvétel. levélpapírosok stb. Nagy választék tájképes, virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

Allandóan kaphatók mindenféle **kész nyomtatványok.** u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkészi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR

KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET

BETEGH PÁL

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDÉS

Mindenféle színű, nagyságu, súlyú és minőségű irodai és író-

PAPIROSOK

vonalzott és sima levélpapírok, vonalzott és rovatos papírok, rajzpapírok, írógéppapírok, csomagoló és selyempapírok, másolópapírok, itató-papírok, szűrőpapírok, torta- és befőző-papírok, könyvkötő-papírok és papírkülönlegességek. Kártyapapírok.

Lemezpapírok minden sulyban. Hangjegypapírok. Sörvezetők.

Irkák, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szepirási és rondsírasi minták. Olcsó legyező-faldiszkek, klozetpapírok, szivarkahüvely, szivarka s névjegyárcaák Dohány-ésszivartárcák bőrből és fémből. Börtárcák, pénzes-erszények, okmány és írománytáskák.

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház)

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros **KÖNYVNYOMDÁJÁT**

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és j u t á n y o s á r o n v a l ó elkészítésére. Ajánlja továbbá

k ö n y v k ö t é s z e t é t

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélíró-tollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárak, disztollszárak. **Írók**, fekete, szines és másoló-írók, notes írók, csavari-írók (crayonok), zsebírók, csavaríróbetétek, íróvédők, íróhegyezők. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fajelző kréták, szines kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, szines, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek. Hangoló-sipok és — — — — —. **Hangoló-sipok és — — — — —**. Monogramok fehérnemű és levélpapírjelzésre. Kézi nyomda. — Különféle bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyak. Ajtóablak és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári árban.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjusági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes Magyar Könyvtár. A székelyudvarhelyi **középiszkolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztár-tömbök (Block), bárcá és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató deszkák, olaj-s zfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, disztintatartók, toll-állványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek szőnyegszegek, kapcsok stb.

Postatakarékpénztári chekk-clearing számla 10.489